

lése váltotta ki. A vásárcsarnokot nagyon üdvös intézménynek tartom, de az a kérdés, hogy kinek a kezében lenne. A városnak is nagy előnyére válna a vásárcsarnok felállítása, emelné az értékét. A Központi Házterítés létesítése nem rossz eszmé, de azt hiszem, hogy mi nem vagyunk ehhez az intézményhez elég intelligensek. A drágaság főokát a vám-tarifában látom.

A társadalom mellett meg akartam szólaltatni a hivatalos apparátust is. Fölkerestem azért *Somogyi Szilveszter* dr. főkapitányt, aki szerint a drágaságot nem egy ok, hanem az okok egész hosszú láncolata idézi elő. Sok különböző ok összehatásának az eredménye. Az emberek szaporodása nincs egyenlő arányban a termeléssel. A termelés nem halad olyan nagy mértékben, mint ahogyan kívánatos lenne. Az utóbbi években a szerbiai és romániai állattenyésztés is megcsappant. Aztán a kulturával együtt az igények is fejlődtek.

A vásárcsarnok közegészségügyi, városrendezési és szépészeti szempontból is fontos. Természetesen a vásárcsarnok nem lehet magánvállalat. A város kezében kell lenni és nem adható bérbe. Az egyes élelmiszerek drágábbak lennének ugyan, de az egészségünk mégis csak a drágább kincsünk. És hogy kifogástalan, tiszta élelmiszert kaphassunk, azt minden áron meg kell vásárolnunk.

Nagyon élénken illusztrálja a piaci rohamos áremelkedést az alábbi statisztika, amely néhány év piaci árjegyzéke 1889-től a mai napig.

1889. évben.

Egy kilogramm marhahus ára 88—92 fillér, egy kgr. borjúhús ára 1 kor. 20 fillér, egy kgr. sertéshús ára 1 kor. 20 fillér, egy kgr. juhús ára 80 fillér, 1 kgr. szalonna ára 1 kor. 50 fillér, 1 kgr. zsir ára 1 kor. 60 fillér, 1 kgr. burgonya ára 12 fillér, 1 kgr. káposzta ára 24 fillér, 1 kgr. vöröshagyma ára 20 fillér, 1 kgr. foghagyma ára 40 fillér, 1 kgr. fehér kenyér ára 28 fillér, 1 kgr. barna kenyér ára 22 fillér.

1890. évben.

Egy kgr. marhahus ára 96 fillér, egy kgr. borjúhús ára 1 kor. 16 fillér, egy kgr. sertéshús ára 1 kor. 04 fillér, egy kgr. juhús ára 64 fillér, egy kgr. szalonna ára 1 kor. 12 fillér, 1 kgr. disznózsir ára 1 kor. 28 fillér, egy kgr. burgonya ára 14 fillér, egy kgr. vöröshagyma ára 12 fillér, 1 kgr. foghagyma ára 30 fillér, 1 kgr. fehér kenyér ára 29 fillér, egy kgr. barna kenyér ára 28 fillér.

1895. évben.

Egy kgr. marhahus 1 kor. 08 fillér, 1 kgr. borjúhús ára 1 kor. 20 fillér, 1 kgr. sertéshús ára 96 fillér, egy kgr. juhús 60 fillér, egy kgr. szalonna 1 kor. 16 fillér, egy kgr. disznózsir ára 1 kor. 12 fillér, egy kgr. burgonya 12 fillér, egy kgr. vöröshagyma ára 14 fillér, egy kgr. foghagyma 44 fillér, egy kgr. káposzta 20 fillér, egy kgr. fehér kenyér 19 fillér, egy kgr. barna kenyér 15 fillér.

1900. évben.

Egy kgr. marhahus ára 1 kor. 20 fillér, egy kgr. borjúhús ára 1 kor. 40 fillér, egy kgr. sertéshús ára 1 kor. 12 fillér, egy kgr. juhús ára 68 fillér, egy kgr. szalonna ára 96 fillér, egy kgr. disznózsir ára 1 kor. 08 fillér, egy kgr. vöröshagyma ára 12 fillér, egy kgr. foghagyma ára 48 fillér, egy kgr. káposzta ára 24 fillér, egy kgr. fehér kenyér 26 fillér, egy kgr. barna kenyér ára 21 fillér.

1911. évi október hó 14-én.

Hizott liba drbja 8—14 koronáig. Sovány liba drbja 3.80—5.40 koronáig. Hizott kacsa drbja 3—4.60 koronáig. Csirke drbja 1.10—2.80 koronáig. Pulyka drbja 3.80—5.60 koronáig. Káposztafa száza 14—22 fillérig, Krumplic kilója 9—10 fillérig, Gyökér kilója 20—24 fillérig, Sárgarépa kilója 16—18 fillérig. Torma kilója 70—80 fillérig, Foghagyma 30—34 fillérig. Vöröshagyma 16—18 fillérig. Marhahus sütni kilója 1.86—1.92 korona. Marhahus le-

vesnek kilója 1.76—1.80 korona. Marhahus paprikásnak kilója 1.60—1.70 korona. Borjúhús eleje kilója 2.20—2.40 korona. Borjúhús hátulja kilója 2.60—2.80 korona. Sertéshús kilója 2.00—2.40 korona. Zsir kilója 1.80—1.84 korona. Juhús, kilója 1.20—1.30 korona. Tej literje 20—26 fillér. Tojás darabja 8 fillér. Kenyér fehér kilója 28—32 fillér, Kenyér barna kilója 24—26 fillér. Disznó élő sulyban I. 1.30 K. Disznó élő sulyban II. 1.24 K.

Kitünik ebből a kimutatásból, hogy az élelmiszerek ára rohamosan emelkedik. Köz- és magánérdek, hogy a drágaság ellen védekezzünk. Felesleges dolgokat ne vásároljunk, de ne is takarékoskodjunk az egészségünk rovására. És főleg éljünk beosztással!

Pusztít a kolera Szeged körül.

— Veszedelemben a Délvidék. — Ujabb megbetegedések, újabb halálesetek. — Szeged védekezik. —

(Saját tudósítónktól.) A fekete rém csak nem akar elvonulni a határról. Damokles kardjaként lebeg a fejünk felett és korlátoz bennünket még a szabad lélegzésben is. Szegeden ugyan a jelentések szerint nem fordult ma elő újabb kolera-epidémia megbetegedés, de ez nem ment föl bennünket a kötelező védekezés törvénye és a félelem alól, mert az újpesti kolera esetekből tudjuk, hogy két-három napi szünetelés után, mikor Ujpest lakossága már-már szabadabban lélegzett föl, történtek újabb kolera-epidémia megbetegedések. A mai szélcsend nem biztosít bennünket arról, hogy a kolera minden nagyobb pusztítás nélkül végleg elvonult Szegedről, még kevésbé ment fel bennünket az életbeléptetett és kötelezőleg elrendelt rendszabályok szigorú betartása alól. Védekezniünk kell, még pedig a legnagyobb eréllyel, mert a fekete rém körülöttünk ólálkodik és a délvidéki megyékben állandóan szedi áldozatait. Szeged a szó szoros értelmében kolera gyűrűvel van övezve. Torontál- és Temes megyék fertőzve vannak, mert onnan újabb újabb kolera-epidémia megbetegedést és halálozást jelentenek. Már pedig Szeged a legélénkebb összeköttetésben van a szomszédos vármegyékkel és kellő elővigyázat híján elkerülhetetlen a kolera veszedelem behurcolása.

Jellemző Szeged közönségének óvatosságára, melyet a kolera-veszedelmével szemben tanúsít, hogy a szombati gyümölcs-piacon ugyszólván alig volt forgalom. Igen helyesen, mert ebből látható, hogy a rendőrkapitányság rendeleteit nem fitymálja, de komolyan veszi.

A kolera terjedéséről szóló jelentéseink a következők:

Védekezés Szegeden.

Komlósi Jánosné, aki az Alföldi-utca 45 sz. alatt lakott és kolera-epidémia tünetek között megbetegedett — meghalt és már ma el is temették. A tetemet és a sirt, melybe eltemették, oltott mésszel fertőtlenítették. Imár semmi kétség sincs aziránt, hogy Komlósiné ázsiai kolera-epidémia megbetegedett meg. A Budapestről megérkezett laboratóriumi vizsgálat eredménye ezt kétségtelenül beigazolja. Ellenben Dóczi György Pacsirta-utcai lakos, akin a kolera tünetei mutatkoztak, nem kolera-epidémia, hanem gyomorhurutban betegedett meg.

Ma tehát szünetelt a kolera, mindamellett az előzőleg fogantatosított védelmi rendszabályok továbbra is érvényben maradnak és a járványbizottság a legerélyesebben küzd az ázsiai kolera behurcolása ellen. Ennek szükségét semmi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy Budapest és környékén néhány heti szünetelés után újra föllépett a kolera veszedelem.

Föltűnő, sőt kiáltó jelensége a kolera-epidémia megbetegedéseknek, hogy kizárólag szegény embereket sujt. Sehol még eddig egy jobban szituált vagy középosztálybeli ember nem betegedett meg ázsiai kolera-epidémia. Ez a körülmény a legszembetűnőbben bizonyítja, hogy

a kolera első sorban a rosszul táplálkozó, egészségtelen, sötét, zsúfolt lakások lakóit éri, és hogy a legegyszerűbb védekezés a tisztaság. A szegeden ázsiai kolera-epidémia meghalt Komlósi Jánosné az Alföldi-utcában lakott. Olyan utca ez, amelyen elég egyszer végigmenni, hogy az ember megértse, sőt természetesen találja, hogy a kolera tanyát ütött benne. Büzös nyílt csatorna terjeszt orrfacsaró illetőt, mely behatol és megfekszi az alacsony kis házak pinceodút. A benne lakók minden ragályos betegségre inklinálnak.

Halálesetek Nagybecskerekén.

Ujabb két jelentés érkezett a városhoz kolera-epidémia esetekről. Az egyik jelentés arról szólt, hogy Jesics Milica, az ötödik kerületbeli Dugonics-utca 1211. számú házában lakó földmives három éves leánya délelőtt tizenegy órakor kolera-epidémia tünetek között megbetegedett. Ugyanakkor jött a másik jelentés, hogy a kilencedik kerület, Arany János-utca kilencedik számú házában tegnap délelőtt kolera-epidémia tünetek között megbetegedett egy ott lakó napszámos tizenhárom éves leánya, Losonczy Teréz. A jelentésekre a két beteget rögtön a járványkórházba vitték, a két házat zárlat alá vették, a betegekkel érintkezőket fertőtlenítették és internálták. A két beteg állapota a kórházban estére egyre súlyosbodott s az éjszaka mindketten meghaltak. Weitzerschan József dr. és Menzler Izidor dr. városi orvosok a két halottat felboncolták s ürülekeiket és bélrészeit fölköldötték az országos bakteriológiai intézetbe. Komolyabbnak látszik a harmadik eset, egy szőnyeggyári munkásé. Ez a munkás Tóth András, a Dugyeryszky-féle szőnyeggyár munkása, aki az éjjel megbetegedett meg s nála a kolera tünetei határozottabban mutatkoznak. Ez a beteg sem élt sokáig, amennyiben az éjjel szintén meghalt. Ezek kívül még egy negyedik kolera-epidémia megbetegedés hírére is jelentik Nagybecskerekéről: A Dugonics-utcában lakó Lambity napszámosnak 5 éves Szmilia nevű leánya megbetegedett meg kolera-epidémia tünetek között, aki az éjjel egy órakor meg is halt. A fertőzés valószínűleg a másik Dugonics-utcai kolera-epidémia történt, mert Lambityék tőzsomszédóságban laknak annak a háznak, ahol Jesics Milica meghalt. A hatóság természetesen itt is megtette a szükséges óvintézkedéseket s egyben nyomozást indított az iránt is, hogy honnan hurcolták be a járványt Nagybecskerekre. Tóth András szőnyeggyári munkás esetében annyit kilehetett deríteni, hogy a gyár legutóbb Budapestről gyapjút kapott s ezt Tóth András dolgozta fel és lehet, hogy a gyapju fertőzve volt.

A torontáli községek veszedelem.

Torontálmegyében, Nagybecskerekén kívül még négy községben pusztít a kolera. Így Kumánon egy napon öt kolera-epidémia megbetegedés történt, melyek közül egy halálos kimenetelű volt. A másik négy kolera-epidémia beteg egy családnak a tagjai. Kumánon megbetegedett és meghalt Kumity Szvetozár 68 éves földmives, továbbá egy háznál megbetegedett Tubity Milán 37 éves, Tubity István 24 éves, Tubity Bogolyub 54 éves földmives és Tubity Mila 18 éves leány.

Felsőmuzslyán tegnap egy kolera-epidémia megbetegedés történt. A beteg Pál István földmives 50 éves neje, aki meg is halt. A községbe nyomban kiment id. Tullics György tb. főbíró és dr. Nónav Pál központi járásvorvos, hogy a kellő óvintézkedéseket megtegyék.

Ujabb megbetegedéseket jelentenek továbbá Törökbecséről, ahol Kreutzperger István harminchat éves udvaros betegedett meg kolera-epidémia és Rezsőházáról, ahol Degrell Józsefné harmincnégy éves ottani lakosnő kapta meg a kolera-epidémia. Természetesen mindegyik a legnagyobb óvintézkedések történtek.

Temes megye is védekezik.

Szerbiában, Szendrő városban az ott levő magyar földmunkások között újabb egy